

2010:61

Bosjöklusters kyrka -utvändig reovering

Antikvarisk kontroll, 2009

Petter Jansson och Kerstin Börjesson

Regionmuseet
Kristianstad
Landsantikvarien i Skåne

Rapport 2010:61

Bosjöklosters kyrka

-utvändig renovering

Antikvarisk kontroll, 2009
Bosjöklosters socken, 1198
Höör kommun
Skåne län

Petter Jansson och Kerstin Börjesson

Regionmuseet Kristianstad Landsantikvarien i Skåne

Kristianstad
Box 134, Stora Torg
291 22 Kristianstad
Tel 044 – 13 58 00 vx, Fax 044 – 21 49 02

Lund
Box 153, St Larsomr. Byggnad 10
221 00 Lund
Tel 046 – 15 97 80 vx, Fax 046 – 15 80 39

www.regionmuseet.se

© 2010 Regionmuseet Kristianstad / Landsantikvarien i Skåne
Rapport 2010:61
ISSN 1651-0933

Omslagsfoto: Omläggning av torntaket på Bosjöklosters kyrka. Maj 2009.
Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle. Dnr 507-99-502.

Bosjöklosters kyrka

Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder	5
Administrativa uppgifter	5
Byggnadshistorik med relevans för ärendet	6
Utförda åtgärder på tak	9
Torntak	9
Långhustak	9
Kortak	9
Absidtak	8
Avvattningssystem	8
Utförda åtgärder på vindar	8
Utförda åtgärder på fasader	8
Utförda åtgärder på fönster och dörrar	11
Övriga utförda åtgärder	12
Avvikelser från handlingarna	12
Iakttagelser vid renoveringsarbetena	13
Kulturhistorisk bedömning av utförda arbeten	14
Materialspecifikationer	15
Övriga handlingar med relevans för ärendet	15
Bilagor	17

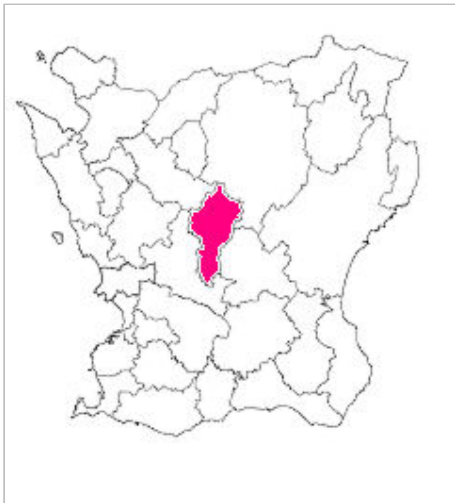

Bild 1. Skåne-karta med Hörs kommun färgmarkerad.

Bild 2. Översiktskarta över del av Ringsjöområdet med Bosjöklosters kyrka markerat.

Sammanfattning av utförda åtgärder

Under våren-sommaren 2009 genomfördes ut- och delvis invändiga renoveringsarbeten på Bosjöklosters kyrka. Arbetena bestod i huvudsak av rengöring och förnyelse av ytskikt med mindre putslagningar samt målning av fasader, rengöring och målning av trä/järndetaljer, luckor, portar, renovering med målning av fönster, översyn och delvis omläggning av takytor samt översyn av vattenavrinnings-system.

I samband med arbetena diskuterades och förbereddes för byte av värmekälla till kyrkans uppvärmning.

Administrativa uppgifter

Objekt	Bosjökloster kyrka
Socken	Bosjökloster socken
Kommun	Höörs kommun
Arbetshandlingar	Niclas Hansson, Ramböll Sverige AB, Region Syd, Byggteknik, Lund, 2007-11-20 2008-04-30, dnr: 433-45225-07
Länsstyrelsens beslut	L12.20-460-07, 1198
Regionmuseets dnr	Ringsjö församling, Gert Ingvar Nilsson
Byggherre	Niclas Hansson, Ramböll Sverige AB
Byggleddare, kontrollant	Bygg: Bröderna Nilssons Måleri AB, Tomelilla, Gert Nilsson
Entreprenör	Glas: Malmö Glasliperi & Blyfönsterfabrik AB, Skurup
Antikvarisk kontrollant	Regionmuseet Kristianstad/ Landsantikvarien i Skåne genom Petter Jansson
Antikvarisk slutbesiktning	2009-06-29

Bild 3. Kyrkan under renovering i april 2009.

Bild 4. Torntaket före renovering i april 2009.

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Bosjöklosters kyrka har troligen uppförts strax efter att Benediktinnunneklostret på Bosjö inrättades kring 1100-talets mitt. Av den ursprungliga stenkyrkan finns absiden, koret och långhuset till stora delar bevarade, byggda av grå- och sandsten. I långhusets västra innergavel finns inmurade ljudkrukor vilket tyder på att det från början fanns speciella idéer kring användningen av kyrkan som byggts i anslutning till klostret. Senare under medeltiden tegelvälvdes långhus och kor och utmed södra långhussidan anlades en korsgång till nunneportalen. Norr om långhuset byggdes ett vapenhus vilket revs under 1800-talet. Uppgifter talar också om att det funnits ett äldre torn som skall ha raserats under 1600-talet. Under koret inrättades på 1500-talet ett gravkor för släkten Laxman-Ulfstand.

Vid en ombyggnad kring 1800-talets mitt, under ledning av C G Brunius, fick kyrkan i huvudsak sin nuvarande utformning. Då skall det befintliga västtornet ha byggts och de nuvarande tegelomfattade muröppningarna tillkom. Absidens östra fönsteromfattning skall dock i princip vara ursprunglig medan rundbågsnischen under den tolkas som sekundär. Av äldre fotografier att döma har absiden sedan länge, kanske sedan Brunius ombyggnad haft plåttak, medan övriga tak varit tegeltäckta. Plåtavtäckningar på tornet och torntaket har gjorts under

senare år i omgångar. Innan tornets nuvarande sentida täckning av färdiglackerad plåt var torntaket tegeltäckt, och det bedöms ha funnits tekniska problem från början med Brunius´ torntakskonstruktion och anslutningar samt avvattningen.

Fasaderna som idag i stort sett helt bedöms ha sentida ytputs har även tidigare varit sprit/putsade och vitkalkade. De av Brunius formade muröppningarna kan från början generellt ha haft synligt tegel. Tidigare har även ymnig växtlighet täckt stora delar av fasaderna.

Vid murverksdokumentationer i samband med utvändiga putsarbeten 1979 och 1983 har bland annat delar av murverk, muröppningar, puts- och kalklager samt exteriöra färgspår som exempelvis blindfönster iakttagits och delvis dokumenterats. Då tolkades även absidens säregna sandstensomfattade nisch åt öster vara sekundärplacerad medan fönsteröppningen ovanför tolkades som ursprunglig.

Kyrkan har idag en traditionell och i stora drag ålderdomlig strikt exteriör både i fråga om materialval och utformning. I mycket är karaktären präglad av Brunius ombyggnad, även om till exempel muröppningarnas tegelomfattningar senare har vitfärgats. Fönstren med stommar av ihopbultat plattjärn och smide med blyspröjsar kan vara från Brunius tid liksom delar av glaset som till viss del är färgat och åtminstone delvis upplevs som äldre.

Bild 5-6. Långhustaket före (till v.) och efter renoveringen (till h.). Sett från väster.

En del av kyrkans karaktär är också den reparationshistoria som finns bevarad, exempelvis finns äldre läktning med spåntäckning kvar under senare brädning och yttertak av tegel.

Fasaderna har idag relativt enhetlig, stänkt puts med grövre ballastinslag och är vitfärgade med olika slags kalkfärg/färg samt en del mer eller mindre avvikande lagningar. Även muröppningarnas tegelomfattningar är tunt vitfärgade. Synliga naturstenspartier förekommer runt hela kyrkan i form av sandstenssockel, på tornet som hörnedjör och ungefär mitt på tornfasaden, i höjddled, en vågrät sandstenslist samt i absidens liséner och omfattningar. Även solbänkar är av sandsten. All sandsten förefaller vara Höörsandsten, minnesstenen i tornets västfasad undantagen. Fasaderna har både missfärgningar och synlig påväxt. Åt väster förekommer också spindelboansamlingar. Färgskikt är slitna framförallt åt väster och söder. Putsskador förekommer, högt upp på tornets västfasad förekommer syns nedfall. Tegeltaken har idag relativt ymnig mosspåväxt åt norr samt lavpåväxt mot söder, plåttaken har brister i målningsbehandlingen och rostskador. Takbrunnar på torn bedöms delvis vara ur funktion och allmän upprensning av takbrunnar bedöms behövas. Målningsskikt på trä och järn är allmänt i behov av underhåll.

Föreslagna arbeten är främst av omfattande underhållskaraktär med mindre förändringar och består i huvudsak av fasadrengöring, putslagning och ny avfärgning, målning av trä-, järndetaljer, luckor, portar, rengöring och översyn av taktytor samt omläggning av torntak, översyn av avvattningsystem samt justering av marktytor runt kyrkan.

Under mark kan finnas dolda lämningar både knutna till i första hand klosterverksamheten och kyrkan med kringliggande äldre kyrkogård. Ringsjöbygden är också rik på förhistoriska lämningar.

Bild 7-8. En minnessten (till h.) på kyrkans östra sida samt vapenskölden vid västra entrén rengjordes (till v. i bild). Ingen målning gjordes av texten på minnestavlan.

Utförda åtgärder på tak

Allmän takrenovering genomfördes av samtliga takytor. Plåtarbeten utfördes av förzinkad plåt som målades på plats. Ny ståndplåt på torntaket och kortaket utfördes av blyplåt. Takfotsbrädor sågs över och målades i vit kulör.

Torntak

På tornet beslöt man att lägga ett tegeltak, fabrikat Höjslevs enkelfalsad takpanna, ovanpå det befintliga plåttaket med ny läkt. Planerad rivning av plåttaket utgick därmed liksom underlagstak med papptäckning. Eftersom det nya tegeltaket hamnade över de översta tinnarna fick dessa höjas. Tinnarna plåtavtäcktes med den gamla, befintliga plåten som målades. Nedersta tegelpannorna på tornet fästes i nederkant med synliga klammer som spikades i läkten.

Vid takavvattningsbrunnarna på torntaket monterades en extra blyplåtstäckning ovanpå den gamla vid golvbrunnen. Den nya plåten monterades in under pannorna och anslöts mot hinder. Nya vinkelrännor av plåt monterades ovanpå läkten. Luftningsventilerna av plåt som tidigare nått upp över torntaketsnock togs bort. Tornets krönkors var i gott skick liksom tätningen vid anslutning till taket. Krönkorset målades i svart kulör.

Långhustak

På långhustaket rengjordes tegelpannorna med torrborstning. Framför allt på norra takfallet byttes en del skadade tegelpannor ut mot lika de befintliga tegelpannorna. Insektsnäten vid ventilationsöppningarna i takfoten byttes på hela kyrkan. Takfotsbrädorna byttes delvis ut på södra sidan av långhuset. Takfönstren på långhustakets norra takfall rengjordes från rost, rostskyddsbehandlades och målades. Nya haspar och uppställningsbeslag monterades av varmförzinkat stål. Fönstren kittades och glasades om.

Kortak

Inspektion av kortaket visade på mycket skador på södra takfallet och läkten. Senare upptäcktes också en hel del skador på norra takfallet. Mindre reparationer av undertaket av råspont gjordes i norra takfallet. Hela kortaket lades om med delvis nya tegelpannor, fabrikat Veberöd, på ny papp. I kortaket förekom redan en rad olika takpannor av Svedala, Börringe och Veberöds fabrikat. Nya muranslutningar av blyplåt utfördes mot öster och väster på båda takfallen.

Korets takfönster demonterades och ersattes av ett nytt gjutjärnsfönster, något större än det gamla och försett med armerat glas. Ny virkessarg och pappupdragning och plåtbeslagning utfördes i takfallet kring fönstret. Takfönstret gjordes öppningsbart från utsidan, för tillträde till korvinden, med nya haspar och uppställningsbeslag.

Bild 9-11. Överst: Torntinnarna förhöjs och muras om. Nedtill visas del av torntaket före (till v.) och efter renovering (till h.). Mitt i bilderna syns brunnar för vattenavledning.

Bild 12-14. Överst till v.: Nytt tegeltak läggs ovanpå det gamla plåttaket. I bilden överst till höger syns anslutning från en av takets brunnar till hängränna. Nederst syns det färdigrenoverade torntaket uppifrån. Tinnarna är uppmurade och avtäckta, krönkorset målat och tegeltaket har kommit på plats. Vinkelrännorna är av rödmålad plåt.

Absidtak

Absidtaget av målad plåt rengjordes från alger och löst sittande färg. All växtlighet gick inte att avlägsna men rengöringsnivån bedömdes vara tillräcklig. Absidtaget målades och sågs över. Otätheter vid takets anslutning till kormuren putslagades endast.

Avvattningssystem

Avvattningssystemet rensades och lösa stuprörsstift fästes. Två stuprör på långhuset och absidens hängränna byttes i sin helhet. Stuprören och hängrännorna målades, hängrännor i röd kulör och stuprör vita.

Utförda åtgärder på vindar

Endast mindre åtgärder gjordes på vindarna. I yttrande från Regionmuseet hade tidigare påpekats att tillgängligheten borde ses över på vindarna. Detta gjordes emellertid inte.

På tornet fanns skador på en takstolsknutpunkt i nock alldeles under en av luftningsventilerna. En förstärkning i form av ett hanband hade tidigare utförts. Ny förstärkning i form av en mindre påsalning gjordes. Inget virke byttes emellertid.

När korets takfönster hade demonterats inspekterades korvinden som inte varit tillgänglig innan. Inga större skador noterades på taklaget. En röt-skada upptäcktes dock på en av sparrarna i södra takfallet. Inga åtgärder gjordes på de röt-skadade delarna som ändå bedömdes vara tillräckligt starka. Absidens vind inspekterades inte då denna inte var tillgänglig genom öppning.

Utförda åtgärder på fasader

Fasaderna rengjordes genom hetvattentvätt och behandlades mot alger med bekämpningsmedel Grön Fri Jape. Murgrönan på absidens väggar plockades ned. Partier med synlig natursten (Hörsandsten) i hörnkedjor, kyrkans sockel och övrigt listverk foglagades med hydrauliskt kalkbruk.

Framtagning av de tidigare synliga fönsteromfattningarna av rött tegel diskuterades vilket dock inte genomfördes.

Putslagning utfördes i liten omfattning, omkring 35 m². Framför allt fanns putsskador vid tornets sydvästra hörn samt på långhuset nere vid marken. Alla fönstersmygar samt takfotsgesims och tornets tinnar ovanför takfallen putsades om. Omputsning gjordes med hydrauliskt kalkbruk för hand med slev. Ommålning av fasaderna gjordes med Hydraulit i grundning som förtunnades utåt i målningsskikten med kalkfärg. Ankarjärnen, som även tidigare varit mörkgrå, målades i en grafitgrå kulör.

Bild 15. Bilden visar korets borttagna fönster.

Bild 16. Kortaket efter renovering och montering av nytt takfönster. Norra takfallet.

Bild 17. Rötskadat parti av innertaket på korets södra sida.

Bild 18. På långhusets södra sida byttes delar av takfotsbrädorna. Under undertaket syns stickespånen från ett äldre tak.

Utförda åtgärder på fönster och dörrar

Kyrkans järnfönster målades om och sågs över. Delar av fönstren var trasiga och cirka 60 trasiga glasrutor förekom. Trasiga blyspröjsar lagades och skadade glas byttes eller reparerades och otätheter lagades. Färgade glas limmades ihop för att undvika större ingrepp. Ett färgat glas var så trasigt att det byttes och kvadratiska glas i fönstrens nedre partier byttes i sin helhet. Spräckta glas trycktes i första hand på plats för att erhålla jämn anliggning. I andra hand fylldes med kitt i kanten för avledning av vatten. Fönsterblecken målades och nya fönsterbleck monterades på fem fönster. Omblyning av korets norra fönster utgick på grund av svårigheter att plocka ned invändig tavla. Arbetet fick anstå till en framtida inre renovering.

Inga åtgärder gjordes på skador i solbänkarna av Hörsandsten. Solbänkarna rengjordes endast. På tornets norra sida var en av solbänkarna avtäckt med plåt, vilken byttes ut till ny plåt.

Kyrkans ljudluckor ommålades och beslag och smide rostskyddsmålades och täckmålades. Tornluckor målades i brun kulör likt befintligt. Tre stycken luckor mot väster, vilka är de mest väderutsatta, försågs med droppnäsor, av målad plåt.

Bild 19-20. Ett av kyrkans fönster under renovering (till v.). Tejpbitarna markerar glas som skulle lagas. Den högra bilden visar ett av fönstren efter renovering.

Skadad panel i form av sprickbildning på västra dörren lagades inte med infällning av nytt virke. Hålrum och sprickor fylldes ut istället. Nya tätningslister monterades på dörrarna och dörrarna målades.

Övriga utförda åtgärder

En del putsskador lagades invändigt vid fönsteröppningar. Skadade fogar på entrétrappor fogades om. Delar av naturstenen i fasaderna undersöktes av stenhuggare Mats Johansson, Dalby. Mindre flagning syntes på vapenskölden av sten över västra entrén. Inga åtgärder utfördes av skadorna. Vapenskölden och den östra minnesstenen rengjordes endast.

Viss utjämning av marknivån gjordes kring kyrkan. Inga schaktningsarbeten utfördes dock.

Avvikelser från handlingarna

Den största förändringen från de uppgjorda arbetshandlingarna var att behålla det befintliga plåttaket på tornet som undertak till ett nytt tegeltak. Rivning av plåttaket och dess brunnar utgick därmed. Vid takbrunnarna slopades montering av nya avloppsrör då de gamla ansågs funktionsdugliga. Skarvning av rötskadat virke i torntakets nock utgick. På koret tillkom nytt papptak på båda takfall liksom ny blyplåtsanslutning vid gavelsidorna.

På fasaderna utgick josblästring då hettvätt användes istället. Avfärgning gjordes med hydraulit och kalkfärg istället för med kc-färg och kalkfärg. Lagning av solbänkarnas sandsten utgick liksom förgyllning av texten i en stentavla.

För fönstren utgick byte av fönsterglas som istället kunde lagas och tätas. Kortakfönstret byttes och ersattes av liknande enligt beskrivet under stycke Kortak.

De insektsangrepp som påträffades på vinden åtgärdades eller undersöktes inte under renoveringen. Församlingen skulle själva kontakta anticimex för närmare undersökningar av skadorna.

Bild 21. Inslag av medeltida takstolsvirke fanns på korvinden. Upptill i bild syns banband med äldre urtag. Från norr.

lakttagelser vid renoveringsarbetena

På korvinden som inte varit tillgänglig för besiktning före renoveringen iaktogs en del medeltida stomvirke med bl.a. urtag för en romansk takstolskonstruktion. Det noterades att en av kortaklagets stödben var svartmålad eller tjärad av okänd anledning.

Utvändigt på fasaderna noterades äldre avfärgning i svag gul nyans på fönsteromfattningar och kring tornurets urtavla.

Både långhus och kor har tidigare (efter Brunius' ombyggnad) haft tak täckta av rödtjärad sågat ekspån.

Bild 22-23. På korvinden iaktogs ett stödben med svart avfärgning ev. tjärsmålning. Korvindens sydöstra hörn. Den högra bilden visar den färdigrenoverade absiden i juni 2009.

Kulturhistorisk bedömning av utförda arbeten

Den utförda renoveringen utfördes på ett pietetsfullt sätt och med omsorg om detaljer. Utgångspunkten har varit att lappa och laga hellre än att göra större ingrepp. De utförda åtgärderna var motiverade som nödvändigt underhåll. I flera fall underlät man att reparera skador där byggnadsmaterialet ännu bedömdes vara funktionsdugligt. Äldre byggnadsskikt som plåttaket på tornet, sticketaket på kor och långhus kunde bevaras utan några större ingrepp. Vid renovering av torntaket återgick man till ett äldre taktäckningsmaterial vilket har ett visst byggnadshistoriskt värde samtidigt som det senare plåttaket bevarades. Bygglidaren har haft regelbunden kontakt med antikvarisk medverkande som på så sätt har haft goda möjligheter att säkerställa de kulturhistoriska värdena.

Bild 24-25. På omfattningar syntes gula färgspår från äldre färgsättning av kyrkan.

Materialspecifikationer

Enligt specifikation från byggherren:

Fasader	Hydraulit samt kalkfärg
Ankarjärn samt plåtdetaljer	Beckers Plomb
Dörrar	Beckers båtlack
Tornluckor	Beckers oljefärg, alkydolja
Fönster	Linoljefärg

Övriga handlingar med relevans för ärendet

2007-11-29	Länsstyrelsen remiss
2008-01-21	Regionmuseet yttrande
2009-03-27	Regionmuseet e-post ang. värmesystem
2009-03-31	Ramböll, protokoll bm 1
2009-03-31	Ramböll e-post ang. taktegel
2009-03-31	Regionmuseet e-post ang. Värmesystem
2009-04-16	Ramböll, protokoll bm 2
2009-04-29	Ramböll e-post ang. kontrollbesök

2009-05-12 Ramböll e-post ang. Kontrollbesök 2009-05-07
2009-05-29 Ramböll e-post ang. platsbesök 2009-05-28
2009-06-10 Ramböll, protokoll bm 3
2009-07-08 Ramböll, protokoll bm 4
2009-07-09 Ramböll, utlåtande över slutbesiktning

Lund 2010-11-12

Petter Jansson/ Kerstin Börjesson

Bilagor

Utdrag ur Skånska rekognosceringskartan från 1812-20

Kyrkans sedd från söder, efter renovering juni 2009.

Regionmuseets rapportserie 2010

Kulturmiljö

1. Vä 2:107, Vä sn, FU, Anders Edring, 2009
2. Villa Petterssons trädgård – en restaurering, Svalöv sn, AK, Anna Rabow, 2008
3. Marsvinsholms slott – renovering av balustrader, Balkåkra sn, AK, Kristina Nilén, 2008
4. Gravfältet i Färlöv, Färlövs sn, FU + UN, Tony Björk, 1995 – 2005
5. Glimmebodagården – taktäckning, Brösarps sn, AK, Emelie Petersson, 2009
6. Gylstorp. Medeltida odlingslämningar i Visseltofta sn, FU, Tony Björk & Brita Tronde, 2009
7. Väsby kyrka. Bland taklagare och takläggare, Väsby sn, AK, Petter Jansson, 2009
8. Odysse längs Skånes kuster. Kust och Historia i Skåne. Bertil Helgesson, 2010
9. Övedskloster – restaurering av terrassmuren, Öved sn, AK, Kristina Nilén, 2007-2008
10. Stångby kyrka – utvändig renovering, Stångby sn, AK, Cecilia Pantzar & Kristina Nilén, 2005-2006
11. Kristianstads station – antikvarisk förundersökning, Kristianstad, AF, Emelie Petersson & Heikki Ranta, 2010
12. Allhelgonakyrkan i Lund – utvändig restaurering etapp I, Lunds socken, AK/AM, Petter Jansson, 2009
13. Hotade arter och byggnader –tips och råd vid byggnadsvård. PJ, Nils-Otto Nilsson & Åsa Jakobsson, 2009-2010
14. Människan och landskapet –Metodutveckling, etnobiologi för kulturmiljövård. PJ, Åsa Jakobsson, Anki Karlsson & Cissela Olsson, 2010
15. Vrams Gunnarstorps slott – utvändiga arbeten, Bjuvs sn, AK, Emelie Petersson, 2009
16. Ballingstorpsgården, Kviinge sn, AK, Emelie Petersson, 2010
17. Renovering av stenvalvsbro vid Öveds kloster, Öved sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
18. Mörarps kyrka – invändig renovering och konservering, Mörarps sn, AK, Lotta Eriksson, 2010
19. Tullstorpsåprojektet, Trelleborgs kn, KA, Bertil Helgesson & Cissela Olsson, 2010
20. Örnanäs – arbeten 2009 – 2010, Örkened sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
21. Örtofta slott vid Bråån – kulturhistorisk utredning i samband med våtmarksprojekt, Örtofta sn, Kristina Nilén, 2010
22. Övedsklosters alléer. Öveds sn, PJ, Patrik Olsson, 2010
23. Sporrakulla gård 2010 – tak- och timmerarbeten, Glimåkra sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
24. Gamla begravningsplatsen i Kristianstad, Kristianstad sn, DK, Lotta Eriksson, 2010
25. Tomelilla Byagård – takarbeten 2010, Tomelilla sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
26. Tomelilla Byagård – fasadarbeten 2010, Tomelilla sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
27. Silversmedjan Kv Vapenbrodern 8, Kristianstad, Kristianstads sn, AK Katarina Olsson, 2008
28. Fjälåstorps småskola – ommålning av fasad, AM, Helene Stalin Åkesson, 2010
29. Bälteberga Korsvirkeshuset – utvändig renovering, Ottarps sn, AK, Kristina Nilén, 2008-2009
30. Ilstorps kyrka – fönsterarbeten, Ilstorps sn, AK, Lotta Eriksson, 2009 – 2010
31. Heliga Trefaldighetskyrkan – tillbyggnad och invändig ombyggnad, Kristianstad sn, AM, Lotta Eriksson, 2009 – 2010
32. Norra Mellby kyrka – renovering av vapenhusets tak, Norra Mellby sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
33. Lunds domkyrka – ändring av västportalens trappa, Lund, AM, Heikki Ranta, 2010
34. Övedskloster – förändringar vid trädgårdskanalen, Öveds sn, AK, Kristina Nilén & Lars Salminen, 2009-2010
35. Östra Karup kyrkogård, Östra karup sn, DK, Lotta Eriksson, 2010
36. Blåherre mölla – en kvarnmiljö för möten mellan då och nu, Maglehems sn, BMU, Ingela Blomén, Helen Carlsson & Helene Stalin Åkesson, 2009 – 2010
37. Mejeriet Skarhults gods – takrenovering, Skarhult sn, AM, Kristina Nilén, 2010
38. Saltkokningshuset - utvändig ommålning, Karlskrona, AM, Emelie Petersson, 2010
39. Glimmebodagården, Brösarps sn, AM, Emelie Petersson, 2010
40. Smedtorpet, Hässleholm sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
41. Tobaksmonopolet 2010 – fasadrenovering, Fjälkinge sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
42. Ballingstorps trädgårdar, Kviinge sn, DK, Cissela Olsson, Emelie Petersson & Brita Tronde, 2010
43. Södra Mellby mölla – tre vingar och en vingbalk, Södra Mellby sn, AM, Helene Stalin Åkesson, 2008-2010
44. Bondrumsgården 2010, Fågeltofta sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
45. Torsebro krutbruk 2010 – murnings- och snickeriarbeten, Färlöv sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
46. Ekestad folketspark – arbeten i fyllecellerna, Österslöv sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010

Förkortningar:

AF-antikvarisk förundersökning
AK- antikvarisk kontroll
AU- arkeologisk utredning
DK- dokumentation, övrigt

FU- arkeologisk förundersökning
KA- kulturhistorisk analys
MD- murverksdokumentation
OU- osteologisk undersökning

PJ- projektrapport
UN- arkeologisk undersökning
BD- byggnadsdokumentation
BAD- byggnadsark-dokumentation

47. Övraby mölla – utvändig renovering samt lyft och lagning av kuggkrans, Övraby sn, AM, Ingela Blomén, 2010
48. Scan i Ängelholm – där svenskt fläsk blev brittiskt bacon och Ystadkorven kryddades med känsla, Ängelholms sn, BD, Helene Stalin Åkesson med bidrag av Ingela Blomén och Anna Rabow, 2010
49. Parkeringsplats Uppåkra, FU, Catherine Svensson, 2003
50. Johannishus slott – utvändig renovering, AM, Emelie Petersson, 2010
51. Västra Strö kyrka – utvändig renovering, Västra Strö sn, AK, Helen Carlsson (med bidrag av Maria Sträng), 2008
52. Paviljongen, Åhus museum, FU & MD, Johan Dahlén, 2009
53. Baptistkapellet i Oppmanna – timmerarbeten på pastorsbostaden, Oppmanna sn, AM, Jimmy Juhlin Alftberg, 2010
54. Vad som trots allt försvinner – ett forskningsprojekt om dokumentation och värdering av svårbevarat kulturarv, PJ, Helene Stalin Åkesson, 2008-2010
55. Ryttmästarebostället – flygelbyggnad, Gärds Köpinge sn, AM, Heikki Ranta, 2009
56. Utvändig restaurering och svampsanering av Fränninge kyrka, Fränninge sn, AK, Mia Jungskär och Heikki Ranta, 2008-2009
57. Fjärestads kyrka – renovering av tornet, Fjärestads socken, AM, Heikki Ranta, 2009
58. Brösarps station – omläggning av tak, Maglehems sn, AM, Emelie Petersson 2010
59. Aosehus återigen, fjärde året på borgen, Åhus sn, UN, Helén Lilja m.fl, 2010
60. Vattenmöllan – restaurering av möllarebostadens östra fasad, Brunnby sn, AM, Maria Sträng, 2010
61. Bosjöklusters kyrka – utvändig renovering, AK, Petter Jansson, Kerstin Börjesson 2010

